

**Prædiken til 2. søndag efter helligtrekonger, søndag den
16. januar 2022, Johannes 4, 5-26**
Af Søren Kristoffersen

Salmer: 318 Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige,
29 Spænd over os dit himmelsejl, 294 Talsmand, som på jor-
derige, 596 Kender du den livsens kilde, 678 Guds fred er
glæden i dit sind, og 587 Guds egen kære Søn

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes:
Jesus kom da til en by i Samaria, der hed Sykar, i nærheden
af det stykke jord, Jakob gav sin søn Josef. Dér var Jakobskil-
den. Træt af vandringen satte Jesus sig så ved kilden; det var
ved den sjette time. En samaritansk kvinde kom for at hente
vand. Jesus sagde til hende: »Giv mig noget at drikke.« Hans
disciple var nemlig gået ind til byen for at købe mad. Den sa-
maritanske kvinde sagde til ham: »Hvordan kan du, en jøde,
bede mig, en samaritansk kvinde, om noget at drikke?« – jø-
der vil nemlig ikke have med samaritanere at gøre. Jesus sva-
rede hende: »Hvis du kendte Guds gave og vidste, hvem det
er, der siger til dig: Giv mig noget at drikke, så ville du have
bedt ham, og han ville have givet dig levende vand.« Kvin-
den sagde til ham: »Herre, du har ingen spand, og brønden er

dyb; hvor får du så levende vand fra? Du er vel ikke større end vor fader Jakob, som gav os brønden og selv drak af den, ligesom hans sønner og hans kvæg?» Jesus svarede hende: »Enhver, som drikker af dette vand, skal tørste igen. Men den, der drikker af det vand, jeg vil give ham, skal aldrig i evighed tørste. Det vand, jeg vil give ham, skal i ham blive en kilde, som vælder med vand til evigt liv.« Kvinden sagde til ham: »Herre, giv mig det vand, så jeg ikke skal tørste og gå herud og hente vand.« Han sagde til hende: »Gå hen og kald på din mand, og kom herud!« Kvinden svarede: »Jeg har ingen mand.« Jesus sagde til hende: »Du har ret, når du siger: Jeg har ingen mand; for du har haft fem mænd, og den, du har nu, er ikke din mand; dér sagde du noget sandt.« Kvinden sagde til ham: »Herre, jeg ser, at du er en profet. Vore fædre har tilbedt Gud på dette bjerg, men I siger, at stedet, hvor man skal tilbede ham, er i Jerusalem.« Jesus sagde til hende: »Tro mig, kvinde, der kommer en time, da det hverken er på dette bjerg eller i Jerusalem, I skal tilbede Faderen. I tilbeder det, I ikke kender; vi tilbeder det, vi kender, for frelsen kommer fra jøderne. Men der kommer en time, ja, den er nu, da de sande tilbedere skal tilbede Faderen i ånd og sandhed. For det er sådanne tilbedere, Faderen vil have. Gud er ånd, og de, som tilbeder ham, skal tilbede i ånd og sandhed.« Kvinden sagde til ham: »Jeg ved, at Messias skal komme« – det vil sige Kristus; »når han kommer, vil han fortælle os alt.« Jesus sagde til hende: »Det er mig, den der taler til dig.«

Johannesevangeliet 4,5-26

Hvor kan man møde Jesus i dag, nu hvor han ikke går lyslevende rundt på jorden længere og prædiker Gudsrigets komme? Ja, standardsvaret for enhver uddannet teolog og præst i folkekirken vil naturligt være: Gennem Bibelen, selvfølgelig, og mere præcist: Det Ny Testamente! Kun gennem Det Nye Testaments fire evangelier, Mattæus, Markus, Lukas og Johannes-evangeliet, får vi et kendskab til Jesus af Nazareth, sådan som det er blevet overleveret til os fra for 2000 år tilbage. Jesus som nyfødt barn i en krybbe, dernæst som ung 12. årig i templet i Jerusalem, og sidst - men ikke mindst - som voksen og karismatisk ung mand på vandring sammen med sine disciple rundt i Israel som Guds talerør og som underfuld helbreder.

Bibelen er sammensat og overleveret af mennesker, og de har uden tvivl enten lagt lidt til eller trukket lidt fra under redigeringen af det mundtlige eller skriftlige stof, de arbejdede med. At finde tilbage til de oprindelige Jesus-ord og gerninger er ikke muligt. Kristendommen baserer sig derfor på tro, ikke på kendsgerninger, sådan som vi normalt opfatter ordet kendsgerninger. Det er dér, vi nu engang står. Vi står tilbage med en masse fortællinger om denne Jesus, som endte sit liv så sørgeligt med døden på et kors. I kølvandet herpå opstod troen blandt hans disciple på, at Jesus opstod påskemorgen, og på det grundlag formedes det, vi i dag kalder kristendommen, dvs. troen på Jesus Kristus som Guds søn, en trosretning som har overlevet lige til den dag i dag, hvor vi fejrer højmesse for at pege hen på Kristus som verdens forløser.

Hvordan reagerer vi så i dag, når vi hører om mennesker, der siger, at de har mødt Jesus? Som f.eks. den danske journalist, Charlotte Rørth, som tilbage i 2008, mens hun sad på en bæk i et sakristi i Sydspanien, pludselig ser en fremmed mand for sig - som i et hologram. Hun ser direkte ind i et sceneri fra det gamle Israel. Manden er klædt i en kjortel med sandaler på de bare fødder, der er støvet og varmt, og hun skimter vejen bagved ham, hvor andre mænd kommer gående langt borte. Og manden stopper op, kigger direkte på hende og siger: *Velkommen, godt at se dig.*

Selv om hun ikke genkender ordene, som er på et fremmed sprog, muligvis aramæisk, så forstår hun meningen og indser, at manden kender hende. Han kan se lige igennem hende, og sidst men ikke mindst, som hun selv udtrykker det: *"Han kan lide mig, til trods for alle mine fejl. Det er som om han blot vil sikre sig, at jeg véd, han er der."* Mødet med den ukendte mand er befriet fra ethvert krav. Han spørger ikke om noget, taler bare til hende, hvilket afstedkommer en stille gråd hos hende. Og så pludselig er sceneriet ovre, lige så hurtigt som det begyndte. Hun lander tilbage i virkeligheden på bænken. Og oplevelsen slipper hende ikke.

Som den erfarne og rationelt indstillede journalist Charlotte Rørth er, går hun nu på intens jagt efter at finde ud af, hvad det var, hun her erfarede, en oplevelse ligesom uden for tid og sted. Hele hendes søgen efter svar munder ud i en bog seks år efter, der bærer titlen: *"Jeg mødte Jesus"*.

Hun karakteriserer altså selv oplevelsen som en religiøs erfaring, som et møde med Jesus fra Nazareth. I sagens natur

gives der ingen håndgribelige beviser, men blot en skildring af en personlig, mystisk erfaring af mødet med det guddommelige, som kommer til at præge hele hendes liv sidenhen.

Se, sådan noget er vi slet ikke vant til i lille Danmark, protestantismens og snusfornuftens højborg her oppe mod nord, hvor vi ikke er til fals for sydlandsk, religiøst sværmeri, men holder os til det sikre, nemlig kritisk bibeltolkning og gudstjenesten i kirken med dens genkendelige led: Prædiken, trosbekendelse, fadervor, bøn og salmesang. Det ved vi, hvad er.

Ikke desto mindre har bogen ”Jeg mødte Jesus” gået sin utrolige sejrsgang over hele landet, med talrige foredrag i forsamlingshuse og sognegårde rundt omkring og omtale i de fleste større medier. Noget der tyder på, at Charlotte Rørth er lykkes med at sætte fokus på et overset fænomen. Nemlig den mystiske, åndelige erfaring, som vi normalt ikke deler med hinanden, men som ikke desto mindre lever som en skjult åre nedenunder overfladen af vort bevidste sind.

I hvert fald har hendes første udgivelse resulteret i endnu en bog med titlen ”Vi mødte Jesus”, hvor forfatteren nu formidler helt almindelige læsers oplevelser af det mystiske og uforklarlige, som folk går rundt med for sig selv, fordi de er bange for at blive betragtet som kugleskøre af omgivelserne. Nu er én stemme trådt frem, og så tør andre stemmer følge trop.

Jeg mener godt, vi her kan drage en vis parallel til dagens

evangelietekst, hvor en samaritansk kvinde kommer ud for det utænkelige, at en jøde, nemlig Jesus, henvender sig til hende for at bede om lidt vand fra en brønd. Jøder så normalt skævt til samaritanere, fordi folk fra Samaria dyrkede Gud, ikke i templet i Jerusalem, som traditionen dikterede, men på bjerget Garizim. Det gjorde i jødernes optik samaritanerne til afgudsdyrkere! Men det er slet ikke det, der er på spil her mellem Jesus og kvinden ved brønden.

Det handler om et direkte og uforbeholdent møde mellem to mennesker, hvor samtalen går hen og bliver dyb og livsforandrende. Fordi kvinden føler sig set af Jesus som det menneske hun er, et menneske på godt og ondt, med alle de skuffelser og nederlag og svigt, som hun har med sig i bagagen. Og alligevel føler hun sig ikke dømt ude. Ligesom med Charlotte Rørth synes hovedbudskabet fra Jesus til den samaritanske kvinde at være: ”Det er godt, at du er her!” Det er det, der står tilbage. Kvinden har ligesom journalisten ingen særlige forudsætninger eller er særligt disponeret for at tage Jesu ord til sig, men i begge tilfælde trænger hans tale ind og skaber en forandring, og fælles for begge kvinders erfaring er, at de ikke skal leve op til noget, men bare stille sig åbne og modtagelige. Overført på os i dag: Jesus forventer ikke en masse forklaringer i forhold til vores valg eller fravalg gennem livet. Han kender os i forvejen og véd, hvor skoen trykker, og hvordan vi slæber rundt på gammelt gods, der tynger os og holder os nede. Det er han kommet for at lette os for, den byrde, for det er det, som Guds kærlighed formår: At løse os fra fortidens lænker for at sætte os i stand til at rejse os helt hver især som mennesker med de evner og talenter, som vi rummer.

Evangeliet i dag viser med al tydelighed, at kvinden forstår, at Jesus er sendt af Gud, og derfor finder hun både energi og mod til at vende tilbage til sin landsby og ikke bare fortsætte som før, men tværtimod lade sig bruge som en stemme fra Gud til at formidle det budskab, som hun selv har mærket som en direkte tale til sit indre jeg, som en styrkelse af sind og hjerte, noget der peger frem imod et nyt og forandret liv.

På Jesu tid var det Moseloven og Profeterne, som gjaldt som sæde for mødet med det guddommelige. Kun her talte Gud til sit folk med højeste autoritet og effekt. Derfor hører vi også i Ny Testamente om de skriftkloge, som havde taget patent på tolkningen af de gamle helligskrifter. Men netop derfor brød disse bibelstærke sig ikke om Jesus. For han optrådte og talte med en anderledes myndighed, som folk, der lyttede, mærkede. Lidt ligesom den samaritanske kvinde. Her var noget nyt på spil, som ikke havde med indholdet af gamle religiøse forskrifter at gøre, men med det levende, talte ord og den direkte kontakt fra menneske til menneske. Ingen krav, ingen religiøs udenadslære, blot gensidig udveksling i øjenhøjde. Det er det som Jesus er eksponent for, også som her i dagens møde med den samaritanske kvinde. Jesus står selv på fundamentet af Moseloven og Profeterne, de udgør stadig de søjler, der holder bygningen oppe, men han formår at træde ud på trappen og formidle adgangstegn til Guds rige, og det uanset hvilke forudsætninger mennesket har med sig på forhånd. Her lyder invitationen blot: Det er godt, at du er her. Velkommen! Amen